

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 601/2021
02.06.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Биљане Синановић, Радмиле Драгичевић-Дичић и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због два кривична дела недавање издржавања из члана 195. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Ненада Сацаковића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Деспотовцу 1К.179/19 од 09.11.2020. године и Вишег суда у Јагодини Кж1.бр.41/21 од 02.02.2021. године, у седници већа одржаној дана 02.06.2021. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Ненада Сацаковића, па се **УКИДАЈУ** правноснажне пресуде Основног суда у Деспотовцу 1К.179/19 од 09.11.2020. године и Вишег суда у Јагодини Кж1.бр.41/21 од 02.02.2021. године у погледу одлуке о трошковима кривичног поступка и у том делу предмет враћа Основном суду у Деспотовцу на поновно одлучивање.

Образложење

Пресудом Основног суда у Деспотовцу 1К.179/19 од 09.11.2020. године у ставу I изреке окривљени АА је оглашен кривим због извршења кривичног дела недавање издржавања из члана 195. став 1. КЗ и изречена му је условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од 3 (три) месеца и одређено је да се иста неће извршити уколико окривљени за време проверавања у трајању од 1 (једне) године рачунајући од дана правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело. Окривљени је обавезан да у року од 6 месеци рачунајући од дана правноснажности пресуде исплати законском заступнику малолетног оштећеног ББ, мајци ВВ доспеле обавезе на име имовинскоправног захтева - издржавања малолетног ББ и то износ од 112.000,00 динара, а уколико окривљени не испуни наведену обавезу у одређеном року условна осуда се има опозвати, а казна затвора ће се извршити. Окривљени је обавезан да на име трошкова кривичног поступка плати законском заступнику малолетног оштећеног ББ, мајци ВВ износ од 65.807,50 динара, те да на име паушала плати суду износ од 10.000,00 динара, а све у року од 15 дана по правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Истом пресудом у ставу II изреке према окривљеном је на основу члана 422. тачка 1) ЗКП одбијена оптужба за кривично дело недавање издржавања из члана 195. став 1. КЗ које се односи на оштећену ВВ.

Пресудом Вишег суда у Јагодини Кж1.бр.41/21 од 02.02.2021. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА - адвоката Ненада Саџаковића и потврђена је пресуда Основног суда у Деспотовцу 1К.179/19 од 09.11.2020. године.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Ненад Саџаковић, због повреде закона из члана 441. став 4. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, те да укине пресуде Основног суда у Деспотовцу 1К.179/19 од 09.11.2020. године и Вишег суда у Јагодини Кж1.бр.41/21 од 02.02.2021. године у погледу одлуке о трошковима кривичног поступка које је окривљени дужан да плати за заступање оштећених од стране пуномоћника.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

По налажењу Врховног касационог суда основано бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву указује да су нижестепени судови доношењем побијаних правноснажних пресуда у делу одлуке о трошковима кривичног поступка и то везано за трошкове заступања оштећених од стране пуномоћника учинили повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП, јер су у том делу повредили одредбу члана 264. став 2. ЗКП.

Наиме, из списка предмета произилази да је побијаном правноснажном пресудом окривљени АА оглашен кривим због извршења кривичног дела недавање издржавања из члана 195. став 1. КЗ учињеног у односу на малолетног оштећеног ББ, док је на основу члана 422. тачка 1) ЗКП према окривљеном одбијена оптужба за кривично дело недавање издржавања из члана 195. став 1. КЗ које се односи на оштећену ВВ, обзиром да је јавни тужилац у том делу одустао од даљег кривичног гоњења окривљеног, а оштећена није преузела кривично гоњење. Окривљени је обавезан да на име трошкова кривичног поступка плати законском заступнику малолетног оштећеног ББ, мајци ВВ износ од 65.807,50 динара у року од 15 дана по правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења. Из образложења побијане првостепене пресуде произилази да је првостепени суд обавезао окривљеног да накнади трошкове заступања обоје оштећених (и малолетног оштећеног ББ и оштећене ВВ) од стране њиховог пуномоћника, а имајући у виду увећање износа накнаде за 50% за другог оштећеног.

Одредбом члана 264. став 2. ЗКП је јасно прописано да лице које је окривљено за више кривичних дела, није дужно да накнади трошкове у погледу дела за која је ослобођено од оптужбе, уколико се ти трошкови могу издвојити из укупних трошкова.

Правно дејство које одлука којом се окривљени ослобађа од оптужбе има у односу на трошкове кривичног поступка може се поистоветити са правним дејством које у односу на трошкове кривичног поступка производи одлука о одбијању оптужбе према окривљеном.

Имајући у виду напред цитирану одредбу члана 264. став 2. ЗКП, те имајући при томе у виду да је у конкретном случају Основни јавни тужилац у Деспотовцу одустао од кривичног гоњења окривљеног АА за кривично дело недавање издржавања из члана 195. став 1. КЗ које се односи на оштећену ВВ, а која оштећена није преузела кривично гоњење и да је суд за то кривично дело према окривљеном одбио оптужбу, као и чињеницу да се трошкови заступања оштећене ВВ од стране пуномоћника могу издвојити из укупних трошкова, то у конкретном случају, по оцени Врховног касационог суда, првостепени суд није могао да обавезе окривљеног да накнади трошкове кривичног поступка који се односе на заступање оштећене ВВ од стране пуномоћника, већ је окривљеног требало да обавезе само на плаћање трошкова кривичног поступка везано за заступање малолетног оштећеног ББ од стране пуномоћника, обзиром да је окривљеног у предметном кривичном поступку огласио кривим једино за кривично дело учињено у односу на тог оштећеног.

Оваквим својим поступањем првостепени суд је, по налажењу Врховног касационог суда, у побијаној првостепеној пресуди и то у делу одлуке о трошковима кривичног поступка учинио повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП, а коју повреду није отклонио другостепени суд доносећи побијану другостепену одлуку у поступку по жалби на првостепену пресуду, иако је на наведено у својој жалби указивао бранилац окривљеног.

Стога је Врховни касациони суд, имајући у виду наведено, усвојио као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Ненада Сацаковића и на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП укинуо побијане правноснажне пресуде Основног суда у Деспотовцу 1К.179/19 од 09.11.2020. године и Вишег суда у Јагодини Кж1.бр.41/21 од 02.02.2021. године у погледу одлуке о трошковима кривичног поступка, те у том делу списе предмета вратио Основном суду у Деспотовцу на поновно одлучивање у смислу разлога изнетих у овој пресуди. У поновном поступку суд ће поступити по истакнутим примедбама и отклонити повреду закона на коју му је указано овом пресудом, након чега ће бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку, за коју ће дати јасне, конкретне и аргументоване разлоге.

Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић